

Oppdatert: 8. februar 2016

Møte i Rådgivende gruppe 2.-3. februar 2016

Sted: BIBSYS, Trondheim Møtedato: 2.-3. februar 2016 Møtetid: 13:00-17:00, 9:00-14:45 Referent: Ingrid Møgset	
Tilstede:	Håvard Kolle-Riis (leder), Hilde Høgås, Rune Brandshaug, Hilde Trygstad, Karin Rydving, Anita Bergsvenkerud, Johanne Raade (ikke sak 2016/7), Fra BIBSYS deltok: Frode Arntsen, Jone Thingbø, Arve Olaussen, Jørgen Longva (sak 2016/2-4), Mona Haugen (sak 2016/7), Ellen Røyneberg (sak 2016/2 -4), Asbjørn Risan (sak 2016/5 og 2016/6).

RG-2016/01 Konstituering av møtet

Innkalling og sakliste ble godkjent. Referat fra møte i Rådgivende gruppe 2. desember 2015 har vært på høringsrunde per epost og godkjent. Det kom ingen bemerkninger til referatet.

RG -2016/02 Alma status

Longva orienterte om status på ulike områder: Datamigrering, konfigurering, integrasjon, nasjonale tilpasninger, fjernlån, sertifisering, opplæring/ arbeidsgrupper, NERS og brukerstøtte.

Gruppen mener sakspapiret under punktet datamigrering i større grad må gjenspeile problemene med feil i data, da gruppen mener at her finnes ytterligere avvik som ikke er omtalt. Disse feilene/manglene skaper utfordringer i hverdagen, som det er viktig at vi ser og anerkjenner. Bibliotekene og deres brukere står nå midt oppe i en overgangsperiode som skaper mye frustrasjon.

Det var enighet om at man bør få til et møte mellom BIBSYS og de som jobber med konfigurering, for å bli enige om arbeidsfordeling mellom BIBSYS og institusjonene på dette området.

Nasjonalbiblioteket sliter på flere områder med både feil og ytelse og venter spent på de lovede forbedringene i integrasjonen med automatlageret og i pliktavleveringsklienten.

Gruppen påpekte at enkelte institusjoner nå lager egne løsninger for etikett-utskrift, da minimumsløsningen fra BIBSYS ikke dekker behovet og de trenger en løsning nå. BIBSYS kan evt. bes om å utvide fellesløsningen, men dette må prioriteres opp mot andre utviklingsaker. Man ønsket derfor en oversikt over feilretting- og utviklingsoppgaver med tanke på prioritering.

BIBSYS jobber nå med å avklare innkjøp utenfor Alma og vil be om innspill på behov. Etter dette vil vi gå ut med anbefaling om hvordan integrasjonen bør gjøres.

Rådgivende gruppe mener at kommunikasjonen rundt leveransen av BIM-klient kunne vært bedre: det var for lite informasjon om hvilke behov klienten skulle dekke og hvilke begrensninger som lå i den første versjonen som ble rullet ut.

Det ble spurt om det er forbedringsplaner for fjernlån, ikke bare funksjonalitet for folkebibliotekene, men også internt i Alma. Fjernlån og kopibestilling er områder i Alma som BIBSYS har meldt inn overfor Ex Libris som ineffektive. Det er også ting man kan gjøre selv i konfigureringen for å gjøre fjernlånsprosessen enklere. Gruppen ønsket en total oversikt over hvilke forbedringspunkter BIBSYS melder inn til Ex Libris før godkjenningsperioden er over 2. mars.

Sakene som bibliotekene strever med, synliggjør et generelt problem med Alma; dårlig brukervennlighet, spesielt knyttet til manglende "feedback" til bibliotekaren. BIBSYS har tidligere skrevet et notat med våre bekymringer rundt brukervennlighet i Alma og vil på ny forfølge dette overfor Ex Libris. Gruppen kunne tenke seg at dårlig brukervennlighet blir meldt inn som eget punkt i godkjenningsopplegget.

Institusjonene ønsker å ha flest mulig sertifiserte. Begrensningen som følge av at sertifisering kobles til hvilke personer som kan sende inn meldinger i Salesforce, virker kunstig, men henger sannsynligvis sammen med dårlig konsortietilpasning hos Ex Libris.

Vi hadde en omfattende diskusjon om brukerstøtten, hvor BIBSYS fortalte om stor pågang av saker. Det er nå en positiv trend, hvor det i uke 4 for første gang ble løst flere saker enn innkommet. UiT tilbyr support til institusjoner i Nord-Norge som en avlastning for BIBSYS brukerstøtte. Foreløpig overkommelig mengde saker som er blitt meldt inn. Det ble oppfordret til at institusjonene i større grad henvender seg til hverandre for å løse utfordringer. Det ble etterspurt statistikk på brukerstøtten. Brukerstøttesystemet har begrenset statistikkfunksjonalitet, men BIBSYS jobber med å etablere en enkel rapport ut fra de muligheten som foreligger. Det er har på nyåret vært opp mot 100 nye saker hver dag, hvor det meste har vært knyttet til brukerregistrering, fjernlån og konfigurasjon.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber BIBSYS utarbeide en liste over kortsiktige og langsiktige feilrettings- og utviklingsbehov/-oppgaver som behandles i neste møte.

Gruppen ber om en oversikt på avvik som vil meldes Ex Libris innen godkjenningsperiodens slutt 2. mars 2016.

Gruppen ser gjerne at BIBSYS utarbeider statistikk for brukerstøtten.

RG-2016/03 Kurs/veiledninger i Alma

Ex Libris har forbedret sitt kursopplegg, og videoene er bedre enn før. BIBSYS vil henvisse til Ex Libris sine nyinnspilte videoer i edX.

Ex Libris tilbyr ingen veiledninger i deres opplegg. Veiledningene blir ofte brukt og er viktig for brukerne. BIBSYS ønsker assistanse med å lage og oppdatere trinn-for-trinn veiledninger. Gruppen diskuterte saken, og anerkjente veiledningene som viktige å ta vare på og vedlikeholde, men institusjonene har ikke ressurser til å bidra i arbeidet nå. Gruppen blir enige om å ta opp tråden igjen senere i vår.

Tilråding:

BIBSYS viderefører arbeidet med trinn-for-trinn veiledninger innenfor tilgjengelige ressursrammer.

RG-2016/04 Kanaler for informasjon/kommunikasjon Alma

Røyneberg orienterte om de ulike kanalene for informasjon om Alma, hva de brukes til og hvem som kan publisere informasjon der.

Det foreslås at epostlisten *Alma-innføring* legges ned og erstattes av listen *Biblioteksystem*, som allerede finnes.

Gruppen ønsker å ha en liste rettet mot en tjenesteansvarlig ved hver institusjon som har et særskilt ansvar for Alma. Dette samsvarer med bibliotekenes interne organisering med fordeling av tjenesteansvar. BIBSYS kan gjerne bruke Biblioteksystem-listen i tillegg for å spre informasjon til flere.

BIBSYS bør be de som sender brukerstøttehenvendelser til epostlistene om å sende til BIBSYS Support. Det bør også informeres om at BIBSYS ikke svarer på saker i Forum, da mange ikke er klar over dette. Det ble oppfordret til å være tydelig på hva som skal foregå på de ulike kanalene.

Tilråding:

Rådgivende gruppe foreslår at BIBSYS opprette en epostliste for lokale tjenesteansvarlige. Alma-innføringlisten slettes. Gruppen anmoder BIBSYS om å informere bibliotekene tydelig om hvilke informasjonskanaler som skal brukes til ulike formål.

RG-2016/05 Status og planer – Oria

Det ble orientert om overgangen til Alma som grunnsystem for Oria. Fjernlån har vært en utfordrende sak etter systemskiftet, men det gjøres tiltak for å forbedre situasjonen inntil NCIP er fullverdig etablert i de ulike biblioteksystemene. Det er også en del suppothenvendelser knyttet til lenketjener og elektroniske ressurser.

Det begrensede testmiljøet fra Ex Libris, som spesielt gjør seg gjeldende ved test av bestillinger, ble kommentert. At man kan speile test mot drift er avgjørende.

Det ble videre orientert om hva som er prioritert av funksjonalitet i 2016.

Gruppen kommenterte også bestilling i Oria. Brukerne strever og trykker feil ved bestilling. Enkelte institusjoner, blant annet Depotbiblioteket som tar imot svært mange henvendelser fra bibliotek, har derfor måttet åpne opp for å ta imot bestillinger via e-post. BIBSYS har gjort grep med lenkene for å gjøre det tydeligere hva man skal klikke på, men vi er dessverre prisgitt hvordan Alma og Oria fungerer på dette området.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber BIBSYS om å spesielt følge opp det begrensede testmiljøet fra Ex Libris for å sikre en stabil drift for konsortiet.

RG-2016/06 Re-oppnevning av arbeidsgruppe for Oria

Det er tidligere besluttet å re-oppnevne arbeidsgruppen den 1. mars 2016, slik at den nye gruppen er delaktig i arbeidet med nytt grensesnitt for Oria. BIBSYS ønsker en gruppe med ulike typer kompetanse, og med representanter fra ulike typer institusjoner.

Man diskuterte og kom fram til at interesse og vilje til å bidra er det viktigste kriteriet for deltakelse i en slik gruppe. Kompetansen bør være helhetlig. Oria og Alma henger så tett sammen at man må kjenne begge produkter for å bidra i arbeidet med Oria. Forankring internt i lokal Alma/Oria-gruppe er også viktig. Det ble påpekt at instituttsektoren har en spesiell type kompetanse/behov som bør bli hørt. Mange institusjoner sitter geografisk spredt og kompetanse på dette kan være nyttig. Det å få til en operativ arbeidsgruppe er nå sentralt.

Rådgivende gruppes leder og tjenesteansvarlig hos BIBSYS jobber videre med sammensetning av ny gruppe og tar imot forslag på personer fra enkeltinstitusjonene.

Noen momenter som ble diskutert var å gjøre arbeidet fra gruppen synlig og at de som er med bør snakke med andre institusjoner for å få innspill.

Tjenesteansvarlig bør si fra dersom gruppen ikke fungerer.

Tilråding:

Hver enkelt institusjon sender forslag på personer til leder for Rådgivende gruppe og tjenesteansvarlig for Oria hos BIBSYS, som foreslår en ny sammensetning av arbeidsgruppen.

RG-2016/07 Årsrapport 2015

Det ble orientert om struktur og innholdet i årsrapporten for 2015. Nytt er at virksomhetsplan og budsjett ikke forelegges styret som enkeltsaker, men er innlemmet i sak om årsrapporten.

Virksomheten har i det store og hele gått som planlagt. Utsatt oppfølging av MOOC-rapporten fra Kunnskapsdepartementets (KD) side, som også omhandler digitale læringsressurser påvirker progresjonen for DLR/Mina og MOOC. Gruppen ser positivt på at BIBSYS jobber med dette.

KD har gitt midler til BIBSYS for oppstart og etablering av en tjeneste for persistente identifikatorer for forskningsdata, samtidig som KD også ser det hensiktsmessig at tjenesten på sikt omfatter PID for publikasjoner. Her finnes det kommersielle løsninger, og gruppen mener pris blir viktig da man ikke er interessert i løsninger som er dyrere enn de kommersielle.

Overforbruk på lønn, mer overtid enn budsjettet og bruk av innleide ressurser er årsaken til at det ble brukt mer enn budsjettet til lønn i 2015. Merforbruket i 2015 gjør at man bruker mindre i 2016, men har likevel god kontroll på oppgavene. BIBSYS har budsjettet med innleie av brukerstøtteressurser, overtid e.l. hvis det blir behov for dette. Overføringer fra deltakerinstitusjonene har gått noe ned.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar Årsrapport 2015-2016 med årsregnskap for 2016 samt planer og budsjett for 2016 til orientering.

RG-2016/08 Ny konsortieavtale

Grunnlaget for en revidert avtale ble presentert på møtet. Man har kommet fram til at det er mer hensiktsmessig å ha en avtale som grunnleggende omhandler deltagelsen i Biblioteksystemkonsortiet, der det blir vedlegg for de inkluderte- og spesifiserte tilleggstjenester til avtalen etter eget ønske. RG kom med momenter/innspill til ny avtale:

- Kan man bruke statens standardavtale for tjenester?
- Hvilke sanksjoner inntreffer når SLA-delen av avtalen ikke overholdes?
- Beskriv hva det betyr å være med i konsortiet, hvilke bindinger finnes, hvordan tre ut av avtalen osv.
- Avtalen med Ex Libris bør ligge i bunnen.
- Hva skal man levere? Konkretisere dette. Hvor skal ansvaret ligge når BIBSYS ikke leverer?
- Pengebruk: Forutsigbarhet i leveransene når man betaler inn penger for et år.
- Samsvar mellom avtaler som BIBSYS inngår og konsortieavtalen.
- Differensiere avgiften ut fra hvor mye man bidrar til fellesskapet.

BIBSYS fortsetter arbeidet med ny avtale videre, da dette kan gi nyttige innspill til Gjedrem-utvalgets rapport. Det var enighet om at arbeidet ikke kan slutføres før man vet mer om resultatet av de prosesser som nå pågår i sektoren. Hva som ligger innenfor og utenfor avgiften (tilleggstjenester), må likevel komme fra BIBSYS snart.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber om at det jobbes videre med forslag til revidert/ny avtale for Biblioteksystemkonsortiet med grunnlag i de momenter som kom frem i møtet.

RG-2016/09 Gjedrem-utvalget – Kunnskapssektoren sett utenfra

Gruppen diskuterte *Rapport om organiseringen av kunnskapssektoren*. Rapporten inkluderer blant annet styring og organisering av 1-4-4 virksomheter, som er den typen virksomhet BIBSYS er. Høringsfrist til KD er 11. april. Høringsinnspill fra BIBSYS skal framlegges styret.

Det er mange uklarheter rundt 1-4-4 organene. Hvem har hvilke oppgaver osv? Institusjonene sliter med dette, og vet av og til ikke hvor de skal henvende seg. Å lage et direktorat av disse organene virker gammeldags og byråkratisk. Gruppen tror bakgrunnen for å opprette et direktorat er blant annet at departementet ikke ønsker å forholde seg til mange styrever. Man kan ikke se at det er mye å hente mhp effektivisering av drift, da BIBSYS har dette på plass allerede.

Kunnskapen om hva 1-4-4 virksomhetene egentlig driver med synes lav i rapporten. Det ble uttrykt bekymring for UHR. Man tror St.meld. 18 kan bli viktigere enn Gjedrem-rapporten.

BIBSYS ble rådet til å være proaktive og innta brukerfokus i sin høringsuttalelse. Å prøve å si noe om hvordan organisering bør være ut fra hensynet til brukerne vil antagelig gagne BIBSYS best. Viktig å se på deling av data for å få god flyt og hindre duplisering.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber om at de momenter som kom frem i presentasjon og diskusjon rundt Gjedrem-utvalgets rapport inkluderes i styrets behandling av BIBSYS høringsinnspill om saken.

RG-2016/10 OCLC tilbud

Det ble referert fra møter med OCLC den 1. desember 2015. BIBSYS er usikker på om det er nok interesse for tilbudet og om prisen kan aksepteres.

Tilgang til katalogdata for effektiv katalogisering er nok det viktigste her, men gruppen synes prisen er for høy, og kost-nytte må derfor vurderes nøyer. Det ble konkludert med at BIBSYS gir et foreløpig svar til OCLC om at man ønsker en fortsatt dialog rundt tilbudet. Før man inngår avtale vil institusjonene foreta en grundigere analyse av bruken av kopikatalogisering.

Gruppen undersøker dette lokalt i løpet av februar. Samtidig er det synspunkter på tilbudets utforming sett i forhold til konsortiets sammensetning og samarbeidsmåter.

Tilråding:

BIBSYS bes formidle til OCLC at det er usikkerhet rundt kost-nytte av kopikatalogisering samt at konsortiets sammensetning og arbeidsmåte bør danne grunnlag for et revidert tilbud.

RG-2016/11 Orienteringssaker

1. BIBSYS orienterte om følgende saker:
Samhandlingsforum – nylig gjennomført møte der flere av organisasjonene synes lite opptatt av behov for omorganisering/ytterligere samarbeid samtidig som det er svært utfordrende å forholde seg til de virksomhetsprosessene som er utarbeidet av Uninett.
2. IKT-Arbeidsgruppe - Gruppen synes det som ble referert fra dette arbeidet virker spennende. Det ble påpekt at UiB har et prosjekt for digitale løsninger, DigiUiB, som kan være relevant.
3. Semantisk web-prosjekt - NB er fornøyd med det som skjer i dette prosjektet.
4. Nye anskaffelsesprosesser – et overblikk. Olaussen orienterte om tidsplaner for gjeldende kontrakter med opsjoner samt en mulig prosess fram mot neste anbudsprosess. Gruppen mener det bør nedsettes en gruppe som kan se på hvilke muligheter som finnes i Alma. Dette kan med fordel starte med en gang. Dernest sa gruppen seg enig i forslaget til prosess fram mot neste anskaffelse. Arbeidet kan med fordel starte i 2016.
5. Biblioteksøk - NB orienterte om anskaffelsesprosessen.
6. DOI – se kommentarer under sak 2016/07

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar sakene til orientering.

RG-2016/12 Biblioteksystemkonsortiet

Hvordan skal BIBSYS og konsortiet jobbe sammen? Hvordan skal konsortiedeltakerne jobbe sammen seg imellom? Hvilke rammebetingelser skal gjelde? Hvordan organisere arbeidet? osv. Momenter som kom fram på møtet:

- Det bør etableres et prosjekt for å avdekke udekte behov innen bibliotekfaglige tjenester.
- Bibliotekene gjør nå (med Alma og Oria) mer arbeid selv, og det krever en annen innsats. Hvilken kompetanse bør BIBSYS og bibliotekene ha?
- Hvordan videreutvikle delings- og dugnadskulturen som har vist seg på en god måte i forbindelse med Alma-innføringen?

- Det ble stilt spørsmål ved hvor BIBSYS skal/har tenkt seg. Er det 'match' med bibliotekenes tanker og ønsker?
- Institusjonene jobber på hver sin 'tue' nå, og må ha et tettere samarbeid.
- Gruppen ønsker en beskrivelse av BIBSYS sin organisasjon og kompetanse samt de samarbeidsgrupper som finnes (Bibliografisk gruppe, Katvakt ...).
- Det ble gitt en orientering om status for brukerstøtten, da gruppen ønsket å forstå hvilket omfang brukerstøtten har på ulike områder og mellom ulike typer institusjoner.

- Gruppen foreslår at det arrangeres regionale møter mellom institusjonene. Ordningen med testpartner/innføringspartner bør videreføres.

Det ble konkludert med at det bør startes en kartleggingsprosess: Institusjonene trenger å forstå mer av hvilken kompetanse BIBSYS innehar, og BIBSYS må forstå mer av kompetansen ute. Forslag til modell og arbeidsdeling bør være målet. I denne kartleggingsprosessen bør et utvalg av Rådgivende gruppe delta, i tillegg til BIBSYS.

Tilråding:

Leder for Rådgivende gruppe lager i samarbeid med BIBSYS utkast til mandat for en arbeidsgruppe og foreslår hvem som delta i denne gruppen.

RG-2016/13 Evaluering av Rådgivende gruppes arbeid i 2015

Det har tidligere vært diskutert rundt rollen til Rådgivende gruppe og hvordan gruppen og BIBSYS sammen best kan følge opp saker. Gruppen mener sakene generelt burde vært mer forberedt. Dette kan løses ved at leder og BIBSYS jobber tettere sammen og/eller at leder delegerer ansvar for oppfølging til andre medlemmer av gruppen. Sakspapirene kommer for sent til at man rekker å diskutere sakene internt i egen institusjon, og det ble diskutert hvordan man kan løse dette.

Både Rådgivende gruppe og BIBSYS' representanter var godt fornøyd med samarbeidet, og nytten som har vært av dette. Gruppen er svært fornøyd med at Alma-prosjektet har fulgt tidsplanen.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar evalueringen til orientering.

RG-2016/14 Eventuelt

1. Rådgivende gruppes funksjonsperiode – Oppnevning av nåværende gruppe utløper den 30 juni 2016. BIBSYS vil be Universitets- og høgskolerådets bibliotekutvalg om å foreslå medlemmer til gruppen for neste to-års periode.
2. Forespørsel fra IGeLU/ELUNA om deltakelse i Advisory Board for Knowledgebase (SFX/Alma) - Arntsen videresender saken til gruppen for vurdering.